

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani.

Feriți-vă de pecingine.

Și anume de pecinginea maghiarisării! Căci ear' își bat capul puternicii zilei, cum se o lățească tot mai mult printre noi, pe trupul nostru național!

Săptămâna trecută 'și-a făcut drum prin foile țerei, ungurești și apoi neungurești, discuția asupra așa numitelor »colonisări« (așezare de oameni dintr'un neam în locuri pe unde până acum nu era sămânță de ei, cu scop a se înrădăcina și lăți acolo).

Și un Ungur mai de seamă, groful Károlyi Sándor scria un articol de — 14 coloane mari în »Hazánk«, foaia marilor proprietari unguri, în care și el sucea și răsucea gândul colonisării pe toate laturile, și își spunea părerea, care în miezul seu e aceasta:

Să așezăm noi (Ungurii) printre popoarele nemaghiare, mai ales printre Slovaci și Români, colonii de plugari unguri, să facem sătulețe mici cari să se mărească cu vremea, ori margini de sate cari să se întindă peste satul întreg, dar', — zice el, — nu e bine să așezăm în aceste sadnițe de ungurie, numai popor plugar, ci și oameni din clasa de mijloc a societății, din breasla meșteșugarilor, măsari, pantofari, ferari, de tot felul, cari să fie și un fel de conducători mai luminați ai poporului simplu și sărac ce-l poți duce și așeza așa în colonii. Cu timpul ei se vor întări toți împreună și vor deveni tot atâtea cetățui ale ungurisirii în mijlocul valurilor de popoare nemaghiare!

Înțelegeți acum, iubiți plugari români, ce însemnează cetele de flămânzi

despre cari tot auzim că statul le aduce și le așează colo-colo, ca sate de Ciangăi și de bicicași de pe pustă, dându-le pământ și case, pe cari să le plătească pe rînd pe rînd?

Ei sînt tot atâția soldați înainte trimiși ai maghiarisării voastre, sînt tot atâtea fundamenturi de cetățui ale duhului necurat de cucerire a națiunii noastre.

Dar' oare noi sîntem chiar așa de mult tufe pe cari să le poată călca fiece trasimpins, să le poată schimba fața și coaja și frunza fiece venit cu frunză-n buze?

Îmbărbătați-vă Români, și acolo unde lacomii zilei prin astfel de apucături dosnice și ascunse, vă declară vouă războiul de stîrpire, încingeți-vă și voi de război, un război nu cu ferul în mână, ci cu arma minții, a mândriei naționale rănite prin ființa lor, și încunjuțați aceste cetățui dușmane, cu disprețul vostru, cu răceala sufletului și privirei și primirei voastre, și faceți-le ca ele înaintea voastră sau să se plece, sau să plece! Nu vă puneți dar' în nici o atingere cu aceste pete de pecingine așezate de guvern în apropiere de trupul vostru, și de vine un atare »soldat al ideii« la tine și cu tacara-bacara, îți cere un car de fîn, o lingură de sare, un ou ori o doniță de apă, — spune-i că nu-l înțelegi, că n'ai, și mai ales că n'ai pentru el!

Încunjuțați-i cu răceala voastră și feriiți-vă de ei, și meșterii lor lucru dela voi în veci să nu capete, — așa ca nu ei pe voi să vă cucerească, ci ei vouă să se plece, ori — să plece!

Aceasta să vă fie credeul!

De ce se duce Wlassics? Pe lângă toate desmințirile oficiale și semi-officiale, poziția concediatului ministru de culte și instrucțiune publică, *Wlassics Gyula*, e zdruncinată și ministrul trebuie să se retragă pentru totdeauna. »Nagyvárad« primește informație dela Budapesta, că prici na acestei retrageri (de silă) datează încă din vara trecută, când »energicul« ministru a edat o ordonanță prin care șterge obligativitatea propunerii limbei germane în școalele elementare din Budapesta. Pentru faptul acesta patriotic l-a luat Viena la ochi și cere mereu îndepărtarea sa din ministerul maghiar.

Va să zică, tot mai eseriază și Viena câte-odată câte un »szelid nyomás« față de — arborii cari vreau să se ridice până la cer!

„Magyarország“ e supărat foc pentru modul cum a fost deslegată chestia școalelor din Brașov, și zice că școalele din Brașov au învins statul maghiar pe toate liniile. Scriitorul articolului, cunoscutul *Bartha Miklós*, își termină patrioticele tânguirii cu următoarele cuvinte: »Când vom ajunge odată la acel grad fundamental de conștiință morală, ca cel puțin să ne știm — rușina?« D'apoi că asta vă întrebăm și noi într'una onorabile! Când veți fi odată în stare să vă rușinați de faptele și de scrisesele voastre??

Mișcarea Italianilor. Duminecă, s'au intrunit la *Triest* cincizeci de bărbați de încredere ai popora-

FOIȚA.

Poesii populare.

De pe valea Arieșului. (Din Misoșiu).

Culese de Mihail I. Găzdac, învățător.

Spunei mândro maică-ta,
Să nu-și bată gurița
Cum își bate căteaua,
Că noi atunci ne-om lăsa
Când maică-ta-a sămăna
Într'un ac un șir de mac,
De-a vedea că macul crește
De lăsat tragă nădejde.

Mândră, mândruleana mea,
Aseară-nseraiu pe coastă
Pe dinsus de casa voastă,
Și-auzii câinii lătrând
Pe maică-ta blăstămând,
Blăstămându-te pe tine
Pân'-ce șezi mândro cu mine.

Tragănă, mândră tragănă
Frunză de goron galbină,
Că și eu 'mi-am trăgănat
Frunză de goron uscat.

Ploauă Doamne ce-i ploua,
Nu ploua ogoarele
Că mândra-i cu oile,
Nu ploua fânețele
Că mândra-i cu vacile.

Măi bădiță mut și prost
Da tu aseară unde-ai fost,
Că eu mult te-am așteptat
Tot cu foc și cu lumină
Și cu dor dela inimă,
Dacă-am vîz't că nu mai vii
Pusei doru-n căpătâi,
Cu dragostea mă 'nvălii.

Colo-n jos pe lângă viaie,
Să deschide o chilie
Cu zahar și cu tămăie,
Acolo bădița scrie
Și când scrie mă mângăie,

Când cetește mă iubește
Pe mine mă potrivește
Cu cerul cu stelele,
Cu câmpul cu florile.

Cătu-i mândruța de mică
Se burică pe opincă
Și iubește de părlește,
Maică-sa o jordanlește
Să se lase până crește.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă puiul cucului
Pe coarnele plugului,
Să mîn boii mândruții;
Că mândruța-i tinerea
N'ascultă boii de ea.

Frunză verde-amu se face
Ce-am iubit maicii nu-i place,
De-ar plăcea maicii ca mie
Măne-aș mere-n cununie,
Dară maicii nu-i prea place
Eu de-acolo n'am ce-i face,

țiunei italiene din *Tirol, Dalmația, Istria și Görz*, pentru a lua poziție în chestia *limbei*. S'au votat hotărîri, de înțelesul, ca deputații italieni să fie provocați să apere în parlamentul austriac punctul de vedere al Italianilor din monarhia austro-ungară.

Mărturisiri. S'au săturat și protestanții de legile politice bisericești, pe cari ei la timpul seu le aprobau, din punct de vedere — *patriotic*. Eată ce scrie „*Protestans egyházi és iskolai lapok*“ într'un număr mai recent:

»Urmările au dat dreptate celor îngrîjorali, cari de altfel bucurosi ar fi suferit să fie cualificați ca profesii falși. Și iei și colo s'a pornit destrămarea; perderile noastre se sporesc pe zi ce trece. Și primul simțământ, de care eram cuprinși, era *uimirea și cea dintâiu străduință: tăinuirea*. Dar' a trecut și timpul tăinuirii! Perderile deveniră din ce în ce tot mai mari și în cap ni-s'a descărcat neîndurata *statistică oficială*, care descopere toate secretele și care cu date numerice neresturnabile a arătat tot ce noi am stăruit să acoperim... Acum nu mai tănuim: ne mărturisim nevoile, perderile și treziți din uimire, voim să și lucrăm, ca să ne întărim fortificațiile neglijate și ca să putem recucerii teritoriile perdute.

Numai să nu vă fie prea târzie deșteptarea, onorabililor!

Kossuth Ferencz despre Români.

Șovinistul *Kossuth Ferencz* scrie în afacerea colonisărilor un prim-articol în „*Egyetértés*“, prezentând pe Români drept periculoși statului unitar maghiar. Eată ce zice fiul tătâne-so:

„Unitatea statului maghiar nu e amenințată serios, decât din partea unei rase străine: această rasă e româtimea“.

„E fapt, că în Ardeal, între cele trei rase, limba română a devenit limbă internațională“.

„Cei-ce cunosc bine pe poporul român, spun multe despre obiceiurile simpatice ale acestui popor; spun, că se mulțumește cu puțin, e de natură vesel și aceste însușiri

fac plăcut pe acest popor la aceea, cari locuesc cu el împreună“.

De aceea *Kossuth* află a fi periculos pentru Unguri să facă colonisări printre Români — căci s'ar romanisa Ungurii. — Sfătuieste să pună coloniile la margini, rămânând în contact și cu Maghiarii, și înaintând cu încetul spre inima masselor române.

De peste săptămână.

O nouă lăcomie.

Un nou cuiu veninos voește nesătula nație să bată în inimile noastre naționale. Ziarele din Pesta ni au adus săptămîna trecută știrea, că o conferență (consfătuire) a profesorilor dela preparandiile de stat (școale de pregătit învățători), care s'a ținut în Budapesta, a dat ca sfîrșit al desbaterilor sale, dorința pe care o arată guvernului, ca să aducă o lege prin care să statifice (să tragă sub mîna statului) pe toți învățătorii din țeară.

Ear' pentru a pute ajunge la asta, guvernul să statifice întăiu toate preparandiile (școalele pregătitoare de învățători) pe cari azi le țin și supraveghează bisericile (cum avem noi Români preparandii la Sibiu, Blaj, Arad, Caransebeș, etc.)

Asta ar însemna cea din urmă lovitură dată neatirării școalelor noastre confesionale. Și-ar pregăti învățătorii, ca apoi cu ei se poată cere și străformarea școalei însăși, din școală a bisericeii, în școală a — statului.

Decât că nădăjduim că n'or fi și ministrii așa de »focoși« în ale înghitirii așezămintelor culturale ale noastre, ca profesorii din sfatul numit. Și nu vor fi, pentru-că nu au nici bani, nici oameni, pe cari să-i fabrice cum le trebuie.

Nu se dau nici Șvabi.

Cele mai multe sute de mii de Șvabi (Nemți) de prin Ungaria, începuseră a fi socotiți ca deja topiți în cazanul unghurii. Foile unghurești nici nu-i creștau, ci vorbeau numai despre »blăjini« și »cuminții« Șvabi, ca despre un »popor credincios« (înțelege cap plecat, tîrit la picioarele domnilor cu pinteni).

Dar' și aci se vede că Ungurii judecă prea de tot »focos«, căci zilele astea s'a atins »Budapesti Hirlap« de Șvabi și de Nemți peste tot, și de capul lor, M. Sa Împăratul — și să fi văzut numai cum cele 4 foi nem-

țești scrise pe seama Șvabilor, îmi săriră asupra lui, trăgându-i săpuneli chiar zdravene, și spunend că Șvabi își iubesc și ei cu mult mai mult limba și neamul, decât ca să poată înghiți în tăcere atari atacuri asupra națiunii și sâneelui lor!

Ți-e mai mare dragul să vezi cum au pus mîna pe prăsea și aceste foi, contra îndrăznelei unghurești.

Părăsirea patriei.

Boala aceasta a sărăciei, nu înceată a-și arăta urmările rele pentru țeară. An de an se înmulțesc miile celor-ce își iau straița în bătă și la drum!... Și multora le merge și mai rău pe unde s'au dus.

Numai din comitatul Trei-scaune au mers anul trecut peste graniță (cei mai mulți în România) peste 3000 de oameni, familii întregi, cari nu s'au întors mai mult înderēt. Din alte comitate asemenea. La olaltă urcă la sute de mii.

Dăm sfatul țeranilor nostri să stee aci, să muncească a ajunge la mai bine, și să nu plece, că rău își fac și lor și causei naționale!

SCRISORI.

»Voește și vei pute«.

Ciunga, 25 Ianuarie c.

Vor fi mulți dintre cetitori, cari cetind titlul de sus, îmi vor răspunde, — e ușor a voi, însă cu toată voința e greu a pute face un lucru.

Eu însă le răspund că nu este așa. Voește numai tot ce-i cu puțință și toate se vor face, căci trebuie să recunoască ori-cine, că în cele mai multe locuri se vede lipsa voinței, cu deosebire în lucrurile noastre școlare.

Despre un astfel de lucru voiu să scriu aci. La toți ne este cunoscut de ce mari foloase sînt *bibliotecile populare*. Lipsa unei astfel de biblioteci s'a simțit și la noi, ear' frunzașii nostri 'și-au zis: Voește și vei pute, și voind au pus temelia unei astfel de biblioteci. Încă din anul școlastic trecut ne-a dăruit D-zeu pe tinerul și zelosul nostru învățator *Valeriu Sandru*, care nu s'a îndestulit numai cu instrucțiunea în școală, ci vîzînd lipsa unei »biblioteci populare« s'a pus în înțelegere cu vred-

Bate vîntul alinat,
Și-acesta nu-i vînt curat
Că-i dela badea mînat,
Dintr'o grădină cu flori
Unde sînt tot scriitori,
Bădița c'o mîna scrie
Și cu una-mi face mie
»Să vii în cancelărie«.
Scrie bade mărunțel
Ca frunza de pîtrînjel,
Scrie și n'o pecetli
Ca s'o pot și eu ceti.

În pădure duce-m'aș,
Creangă verde rupe-mi-aș
La genunche pune-o-aș,
Slove negre scrie-aș,
La badea trimite-le-aș,
Bădița să le cetească.
Precum is slovele trasă
Așa mi inima arșă,
Precum is slovele scrisă
Așa mi inima n'chisă.

Nu gîndi bade că-mi placi
Că numai păcate-ți faci,
Nu gîndi că te iubesc
Că numai mă necăjesc.

De-aș trăi cât creanga-n munte
N'aș iubi fete cu sute,
Aș iubi una săracă
Cum voiu zice-așa să facă,
Cînd voiu zice »cea« să meargă,
Cînd voiu zice »hois« să vie
Nu ea să-mi arunce mie
Că trăesc pe-a ei moșie.

Cucuruz cu frunza verde
Doarme mîndra sub pîrete,
Lasă doarmă săraca
Că de cînd s'o ridicat
Ea nimica n'a lucrat
Numai jocul 'l-a n'vîțat.

Câte mîndre-am avut eu
Aș pute să fiu birău,

Da'nă câte le-am lăsat
Aș pute să fiu jurat.

Câte mîndre c'am avut
Toate-n tîrg 'mi-le-am vîndut,
Numai una 'mi-am lăsat
Și aceea-i din alt sat,
Că știu doru cum se ține
Nu trebe să-mi spue nime,
Dorul ții cu cheltuială
Mai napoi doru te-șeală.

Frunză verde os de pește
Nu-i gură ca la neveste,
Nici n'a fost nici nu mai este
Nici nu se mai pomenește,
Pentr'un sărutat de gură
Te bate cu snopu-n șură.

Strigă badea din costiță
Hai mîndro să-mi fii drăguță,
— Ba eu bade nu 'ți-oi fi
Că tu nu mă știi grijă,
Că drăguța negrijită

nicii preoți gr.-or. Vas. Nicora și gr.-cat. Ioan Moldovan și împreună au cercat mai multe căi, dintre cari cea mai acomodată au aflat-o ca să dea o reprezentare teatrală. Învățătorul a instruit pe băieții mai marișori în predarea pieselor »Arvinte și Pepelea« de Alesandri, »Cărlanii« de Negruzzi, pe cari le-au predat în seara de 8 l. c. când s'a făcut o frumoasă petrecere.

Ne-a surprins apoi când am văzut, că intră în sală cu vre-o câțiva tineri îmbrăcați în costum românesc și cari au jucat frumosul nostru joc național »Călușerul«, care la dorința publicului a trebuit să-l repețească. Toate acestea s'au făcut la strădania harnicului învățător.

Astfel am ajuns nu numai la un frumos succes moral, dar' și material, câștigându-se un bunșor venit atât din prețul de intrare, cât și din suprasolviri.

Așa au suprasolvit domnii Ioan Rus, cantor 4 coroane; Ioan Moldovan, preot 2 coroane; Vasile Nicora, preot 2 coroane; I. M. 20 bani; A. M. 60 bani; M. M. 60 bani; Valeriu Șandru 1 coroană, cărora și pe această cale li-se aduce mulțumită publică.

Din venit apoi s'a pus basa doritei »biblioteeci populare«.

Ne-a mai făgăduit harnicul nostru învățător, că până va fi în mijlocul nostru, va mai da astfel de producțiuni, tot în folosul »bibliotecei«.

Dee D-zeu ca astfel de adevărați preoți și învățători să fie pretutindena.

Producțiunea sodalilor români.

Meseriașii nostri din Sibiu sunt vrednici de toată lauda. E de mirat cum acești oameni se străduiesc și înaintează în cultură.

Cu producțiunea de Sâmbătă seara (27 l. c.) au dovedit, că nu cruță ostenală, când e vorba să arete ceea-ce pot presta. Și le-a succes pe deplin.

Producțiunea s'a început cu cântări de coruri.

Ce drăgălașe erau coristele în costumele lor săliștenești. Cât farmec dă Româncuțelor noastre costumul strămo-

George Sion.

— Vezi ilustrația. —

Chipul acesta ne arată pe vestitul poet George Sion, care a făcut frumoase poesii și fabule. Ear' opul seu »Suveniri contimporane« este de toată frumusețea. Bărbat înzestrat dela fire cu o inimă atât de caldă pentru tot ce e românesc, el a scris frumoasa poezie »Limba românească«, care începe astfel:

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim...

și care o cântă copiii nostri în școală și atât ne place de mult. Din frumoasele lui scrieri această poezie a străbătut mai adânc în toate părțile poporului nostru.

șesc. Eată numele drăgălașelor coriste cu față de bujor și ochi schînteietori:

Maria Costea, Eugenia Călborean, Elena Sêrbu, Elena Vintilă, Elena Murășan, Evelina Luca, Elena Roman, Elena Grindean, Elena Mohan, Ana Ciontea, Ana Mihăilțan, Elena Baciuc Ana Stanciu, Betti Veza, Paraschiva Buzdughină, Paraschiva Dumitru, Paraschiva Buian, Paraschiva Stoica, Elisabeta Buzdughină.

Corurile au fost cât se poate de bune, cu deosebire cele mixte. În »Serenadă« dl Poponea a cântat solo cu voce frumoasă de bariton.

A urmat apoi teatru. »Plăieșii dela Baia«, de N. A. Bogdan, »Tovarêși nedespărțiți«, de Carol Scrob și »O jalobă în atmosferă«. Toate trei au fost jucate foarte bine și am constatat, că bravii diletanți, cari și de alte-ori ne-au delectat, au făcut și fac mare înaintare. Progresul acesta arată că cultura pătrunde tot mai mult și cucerește tot mai mult teren. Dl D. Axente atât ca »Nistor Foaielată« din »Plăieșii dela Baia«, cât și ca »Sf. Dumitru« din »Tovarêși nedespărțiți« și ca »dl Soare« din »O jalobă în atmosferă« a fost peste așteptare și a dovedit și de astă-dată că a pătruns cu tot sufletul rolurile destul de lungi. Laudă merită de altcum toți

și în special d-șoarele Maria Costea și Evelina Luca.

După producțiunea a urmat jocul, care s'a început cu o veselă horă mare, ca în zi de sêrbătoare. Și veselia a crescut și s'a făcut o petrecere frumoasă românească, cum numai cu aceste prilejuri se vede pe la noi.

Petrecerile sodalilor nostri au totdeauna cel mai curat caracter național și aceasta este un mare merit. Laudă lor și bravului president al Reuniunii dl Victor Tordășianu, care cu mult zel și însuflețire lucră pentru înaintarea și prosperarea Reuniunii sodalilor nostri. Deasemenea merită laudă și dl Candid Popa, neobositul conducător al corurilor Reuniunii.

Cu bucurie am observat, că inteligența se interesează tot mai mult de bravii nostri meseriași și ia tot mai mult parte la producțiunile și veselile lor. Aceasta încă merită laudă. Așa trebuie să fie totdeauna. Mână în mână să lucrăm toți și atunci nu ne temem de nici o uneltire a vrășmașilor nostri. Am văzut cu prilejul acesta profesori, avocați, funcționari cu doamnele lor, teologi etc. amestecați printre bravii nostri sodali.

mm.

Ca grădina neplivită,
Și drăguța nejucată
Ca grădina nesăpată,
Ear' drăguțul fără peană
Ca și grău-n buruiană,
Și drăguțul negrijit
Ca și grăul neplivit.

Pe picior săracă fată
Că rămâi nemăritată,
Și te-ntoarce pe sub mână
Că rămâi fată bătrână.

Nu gândi bade gândi
Că ca tine n'or mai fi,
Nice pragu nu 'l-oi trece
Și ca tine-mi capăt zece,
Nici pragu nu 'l-am trecut
Și ca tine 'mi-am găsit,
Mai mândru și mai rotund
Nu ca tine-așa bolund,
Mai mândru și mai frumos
Nu ca tine negricios.

Mă dusei pe lângă vale
Mă-ntâlnii cu popa-n cale,
Popa prinde-a mă-ntreba
Dragă mi furca ori ba?
— O mai lasă-n foc părinte
Nu 'mi-o mai aduce-aminte,
Că-am trei șire rēștiete
Răzimate de-un păreto,
La helea atâta-am tors
Șese sēptemâni în post,
Pentr'un fērtai de palincă
Dădai trei clăi de cânepă,
Că palinca-i sănătoasă
Da cânepa-i boală-n oasă.

Colea primăvăritele
Es bărbați cu plugurile
Muirile bat crîșmele,
Când vin plugurile-n sat
Muirile zac în pat,
Bărbatul din graiu grăi:
— Muire sufleta mea
Șese boi desprinde-oi

Ori la popa duce-m'oi?
— Lasă popa la dracu,
Pune mâna pe canceu
Și te ia pe-acest păreu
Până-i da de-un făgădău,
Și ia tu trei cupe rasă
Și vină cu ele-acasă,
Că una oi bea-o rece
Doară mie 'mi-a mai trece,
Și una oi încălzi
Doară eu m'oi mai trezi,
Și una oi pipera
Doară eu m'oi mai scula.
Bărbate sufletul meu,
Pune scara lângă pod,
Ia puica d'ingă cocoș
Și o ciupelă frumos
Și o-mpeană cu slănină
Sē-mi cadă pân' la inimă,
Trage masa lângă pat
C'asa mîncă hēl beteag.

Petrecere în Șard.

Șard, 25 Ianuarie a. c.

Deja de un șir de ani încoace senatul școlar din Șard în frunte cu directorul școlii, precum și prin mijlocirea și sirguința neobosită a învățătorilor, la fiecare An-Nou aranjase câte o serată declamatorică - teatrală împreună cu cântări și joc. Așa și în anul acesta s'a ținut o astfel de serată, cu scop de a câștiga cât de puțin ajutor pentru pruncii lipsiți de cărți și alte de soiul acestora.

Au aranjat o serată, pe cât de variată în punctele ei, pe atât de atrăgătoare și potrivită.

Punctul prim al seratei a fost piesa: »Luntrașul«, esecută de copiii școlari, în cor de 2 voci sub conducerea învățătorilor locali.

Pentru scurtimea spațiului amintesc tot în acest loc și alte 2 puncte ale programului, adică alte cântări esecutate tot de micuții copilași în cor, și anume: »Trecui vale« și »La o rândunică«.

Un copilaș, abia de 10—12 ani a declamat cu simț bun poesia »Sergentul«; 2 fetișoare și mai mititele au predat un dialog frumos și plin de învățatură despre lux; alți trei copilași au predat un dialog despre »Detragerea și iubirea, precum și foloasele școlii«; toți au fost viu aplaudați.

Cel mai însemnat punct al programului a fost teatrul »Vecinătatea periculoasă«, de Trocaru, jucată foarte bine de câtră toți diletanții, între cari au fost învăț. Aurel Pop și Silviu Pauletti și d-soara Victoria Dumitreanu.

S'au mai declamat bine două monologuri de Alesandri, după cari a urmat »Călușerul« și »Bătuta«, esecutate cu multă dibăcie și artă de câtră micuții școlari, apoi dans până-n zori.

Ca mulțumită acelor străini, cari din depărtări au alergat la marea producție servească împrejurarea, că numele dinșilor le înșir aci precum urmează:

Iacob Muntean din Teiuș; Chirilă Borza cu familia, Ioan Pop cu familia din Bucerdea-Vinoasă; Ioan Rusan, Constantin Antonie, Pavel G., Andrei Truța, Ieverean Pop, Pifan Florea cu familia, Moise Meteș cu familia, Nichifor Borzea, toți din Bucerdea-Vinoasă; Ioachim Totoian cu familia din Micești, Silviu Andreiu din M.-Sântimbru; Avram Vasile Dintre-Gălzi; Dumitrean Ilie cu familia și Ursa Ioan cu familia din Meteș; Giura Nicolae din Tăuți; Ioan Medrea cu familia, Ioan Domșa cu familia, Bucerdean Vasile cu familia, Octavia Maxim, Petru Pop cu familia, Moise Ilie cu familia din Ighiu; Aureliu Pop Bota din Blaj; Victor Pop din Budapesta; Claudiu Amadeu din Seghedin și Romul Ariton din Turnu-Severin; Gavril Rațiu cu familia, Maria Muntean cu familia, Maria Duma din Teiuș; Petru Muntean din Oieșdea; Ioan Sava cu familia din Cetea.

Au suprasolvit: Iacob Muntean 60 bani, Gavrilă Rațiu 1 coroană, A. Stefan 1 coroană, V. Bucerdean 80 bani, I. Dumitrean 80 bani, Moise Meteș 2 coroane 20 bani, Ioan Domșa 60 bani, Ioan Sava 1 coroană 20 bani, I. Dumitrean 80 bani, N. Timuș 1 coroană, I.

Ciobota 1 coroană 20 bani, I. Totoian 1 coroană 60 bani, Molnár I. 1 coroană 40 bani, Covek Robert 80 bani, I. Medrea 80 bani, A. P. Bota 1 coroană 40 bani, A. Silviu 1 coroană 40 bani, Avram V. 1 coroană 40 bani, G. Totoian 2 coroane, Hoda Nicolae 1 coroană, Petru Pop, jude regesc din Brașov 10 coroane, E. P. Bota 2 coroane. — Venitul curat a fost 66 coroane.

Cei cari au luat parte la petrecere să fie încredințați că mititeii copilași, cari vor fi ajutamați din darul lor, nu-și vor uita nici-eând de recunoștința și mulțumita care o dătoresc.

Unul din cei de față.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“.

Duminecă, la 28 l. c. s'a ținut în localitățile »Reun. sodalilor români« adunarea generală constituantă a Reuniunii rom. de înmormântare din Sibiu.

La ciasurile 11 a. m. membrul dl *Pantaleon Lucașu*, ca cel mai în etate dintre conchemătorii prezenți deschide adunarea prin o vorbire potrivită, în care arată pe scurt importanța socială a Reuniunilor de înmormântare și laudă felul cu care în special dl Victor Tordășianu a lucrat pentru alcătuirea Reuniunii române de înmormântare din Sibiu.

Membrii prezenți — vre-o 40—50 la număr, aleg apoi biroul ad-hoc și anume pe dl *Pantaleon Lucașu* ca president; dl Victor Tordășianu, ca notar și d-nii P. Ciora și N. Domnariu ca membri verificatori.

După-ce se constată că numărul membrilor înscrși trece peste minimul proiectat de 300, dl president roagă pe dl V. Tordășianu să cetească proiectul de statute, ce l-a pregătit. Ladesbaterea proiectului de statute se încinge o vie și serioasă discuție alimentată cu deosebire de însuflețirea și dorul de a pune Reuniunea pe cele mai solide baze. La discuție afară de membrii: P. Lucașu, V. Tordășianu, P. Ciora, Dr. Beu, T. Popovici, R. Simu, Deceanu, I. Popovici, T. Orlea, V. C. Osvadă etc. a mai luat parte și dl Aug. A. Nicoară, directorul Reun. de înmormântare din Deva, care a dat multe înviațiuni basate pe experiențele practice.

După-ce statutele au fost stabilite și primite, membrii prezenți au ales funcționarii și comitetul de administrație pentru primul ciclu de 3 ani, și anume: Biroul Reuniunii s'a compus astfel: *Director*: dl *Pantaleon Lucașu*, căpitan și asesor consistorial; *secretar*: dl *Victor Tordășianu* și *casar*: dl *Petru Ciora*.

La alegerea membrilor în comitetul de administrație s'a avut în vedere să fie reprezentate toate clasele sociale și astfel s'au ales: 4 din inteligență, 4 meseriași și 4 agricultori, și anume:

D-nii Dr. D. P. Barcianu, profesor, Dr. Beu, medic, Nic. Togan, preot gr-cat. și Ilie Moga, diacon gr.-or., N. Domnariu, cismar, Al. Nemeș, faur, F. Cruciția, croitor, Iosif Marcu, pardositor, Simeon Stoita, agr. și epitrop, George Dordea, agronom, Petru Beșta, agronom și G. Arpășan, agronom.

Cu așternerea statutelor și cu începerea activității Reuniunii s'a încredințat biroul nou ales — și apoi adunarea constituantă a fost închisă.

Succese mari și vieață lungă și rodnică dorim noiei Reuniuni!

V. C. O.

Avram Iancu.

III.

Iancu »vânzător de patrie? Una din cele mai aprinzătoare vorbe pentru rărunchii patrioților, e vorba că Avram Iancu a fost un »vânzător de patrie«, deci un om coperit de păcatul cel mai mare ce un cetățean îl poate săvârși, și pentru care vël negru se aruncă nu numai asupra lui, ci și asupra neamului din sânul căruia a eșit. E urgisit acest păcat, întocmai ca păcatul întoarcerii cuțitului asupra inimei mamei tale, și de aceea dușmanii, mari și mici, ai neamului nostru, aruncă lui Iancu acest cuvânt, pentru a-l face urgisit și pe el și pe poporul ce ține la acest erou, ca la un sfânt național al seu.

Și pentru a-i da cât de cât formă de adevăr, înferbentatele capete patriotice judecă astfel: Ungurii s'au ridicat în 1849 contra stăpânirii »străine« austriace, voind să câștige »ferei« deplină neatîrnare și libertate (cum are de pildă România), ear' Iancu prinzând arma contra Ungurilor, a prins-o contra »fERICIREI patriei înșasi, deci a fost un — »vânzător de patrie«... Și nebleznicele guri-căscate patriotice aud vorba, și nu judecă mai afund, și se aprind, și înjură, și se dau peste cap de mânie, ca procurorul dela Alba-Iulia, și ferberea contra Românilor lui Iancu, crește, se adâncește. Un om însă care nu mai cătuși de cât a dat cu nasul prin istorie și numai cătuși de cât judecă cu glava proprie, vede îndată câtă minciună e pusă în povestea patriotică de mai sus asupra lui Iancu, cu care se face atâta ațitare și aprindere de sânge.

Ântâiu și ântâiu e minciună că Ungurii prin prinderea armei la 1848 ar fi voit să câștige ferei neatîrnare și libertate, ci au voit să câștige **loruși** și **numai lor**, libertate și stăpânire în țeară, pentru a pute călca apoi în dragă voe popoarele nemaghiare în picioare. Căci dacă nu asta o doreau, ce lipsă era să **răpească** de pildă Ardealului **neatîrnarea** pe care sute de ani a avut-o, poftind să fie topit în același căzan cu Ungaria, spre a se alege și de el aceeași zamă ca și din Ungaria, deși alt popor îl locuște în grosul seu, decât în Ungaria? Deci nu **fericirea patriei înșasi** au dorit-o ei prin lupta lor contra stăpânirii austriace, ci **fericirea lor**, a Ungurilor, și **nefericirea** popoarelor nemaghiare!

Deci Iancu cu Românii sei când a prins arma contra rebelilor unguri, n'a prins-o contra fericirii patriei, ci **numai contra primejdiei ce vedea că amenință popoarele nemaghiare**, de-și vor ajunge Ungurii scopul, și de aceea a ajutat Tronului, Împăratului, în lupta sa de apărare contra răsculaților, știind că de va rămâne înfriurirea austriacă încă în țeară, Românii și popoarele nemaghiare toate nu vor căde în așa cuptor de foc, ca atunci, când această stăpânire s'ar da deplină Ungurilor **singuri**.

N'a fost dar' Iancu »vânzător de patrie«, ci chiar **apărător al fericirii celei mai mari părți a patriei**, pe care o formează **popoarele nemaghiare**, pe cari Ungurii doriau a le strivi deja de pe atunci. Despre aceasta și despre vitejiile recunoscute de străini, vom aduce în nrul viitor mai multe dovezi.

PARTEA ECONOMICĂ.

Ramurile laterale ale economiei.

Precum rîurile, numai astfel pot deveni mari și puternice, dacă se varsă în ele cât mai multe pârăușe, văi și rîulețe, întocmai așa se întîmplă și cu economiile, că numai atunci pot deveni mari și avute, dacă se cultivă în acelea cât mai multe din ramurile laterale ale economiei.

Dacă însă ne uităm astăzi la cele mai multe economii, cultivate de economii noștri, apoi nici-decum nu le putem asemăna cu rîurile cele mari, ci mai mult cu niște pârăușe, din cari odată seacă apa, cu deosebire pe timpul căldurilor și al secetelor mai mari.

Ca să nu mergem prea departe, ne vom opri de astă-dată numai la cele două ramuri principale ale economiei, și anume: economia vitelor și a câmpului. Cei mai mulți din economii noștri cresc mai numai câte o rassă (soiu), cel mult câte două rasse de vite. Tot așa fac și cu cultura bucatelor: seamănă mai numai grâu și cucuruz.

Urmarea acestei economii unilaterale este aceea, că asemenea economii mai nici-odată nu pot ajunge la o economie mai mare de vite sau la un prisos mai mare de bucate, pentru-că produsul vitelor, se vinde mai cu seamă în stare crudă, vițelul de sub vacă, ear' bucatele îndată, după-ce s'au adus de pe câmp, când nu au mai nici un preț de Doamne ajută. Nu așa s'ar întîmpla aceasta, când atât în economia vitelor, cât și în cea a câmpului s'ar crește deosebite rasse de vite și s'ar cultiva mai multe specii de bucate.

Și în privința aceasta conlocitorii noștri Sași, ne pot servi de exemplu, de oare-ce ei țin și cresc în economia lor de vite aproape din fiecare rassă vite mai multe sau mai puține, după-cum adecă e și starea lor materială: boi, vaci, bivolițe, cai, porci ș. a., ear' produsul acestora nu-l vînd totdeauna în stare crudă, ci mai cu seamă atunci când a ajuns prețul convenit.

Glăsul poporului despre un preot brav.

(Urmare și fine).

Prinse a face slujbă, cum noi nu eram obicinuți; cânta rar și apăsător de-î înțelegeai toată vorba. După slujbă spunea căzania de-a rostul, fără carte. Apoi după sfînta slujbă sta cu noi dinaintea bisericii și ne povățuia: »Gardul bun, e vecin bun!« zicea d-lui. Deci, ca să nu fie gâlceavă între voi, faceți-vă gardurile omenește, atunci nu veți ave neplăceri.

De multe-ori pentru un purcel ori pentru un puiu de găină vă faceți dușmănie până la moarte, vă încărcăți sufletul de păcate și umpleți punga advocaților și a judecătorilor.

»Faceți-vă casele mai înalte și mai luminoase!« Că în casele jilave și întunecoase se încuibă boalele, pe care nu le puteți scoate cu toți doftorii din lume.

Tot așa fac și în economia câmpului. Ei nu se restrîng numai la cultura grăului și a cucuruzului, ci pe lângă aceste două bucate de mare preț, ei mai cultivă cantități mari de ovės, care nu recere atîta lucru ca cucuruzul și are mai același preț cu acesta, apoi orz de bere, orz de rînd, mălaiu mărunt, trifoiu, luțernă, măzărice ș. a. Dela plantele acestea din urmă de nutreț, ei s'au învîțat a scoate cu ajutorul unor anumite mașini și sîmînța de lipsă, nu numai pentru economia lor proprie, ci chiar și de vînzare, pe cari apoi o vînd economilor mai simpli, mai ca pe piperul de scumpă.

Prin cultivarea trifoiului, luțernei, măzăricei și a celorlalte plante de nutreț, Sașii au ajuns ca să-și îmbunătățească încâtva chiar și rassa vitelor lor, de oare-ce astăzi este pe deplin constatat, că vitele ținute și nutrite cu astfel de nutrețuri, cresc mai curînd, se fac mai mari și astfel devin și mai cu preț la vînzare.

Dar' nu numai în ce se ține de economia vitelor și a câmpului Sașii poartă o economie cât se poate de înțeleaptă, pe cele mai multe locuri, ci și în ceea-ce se ține de celelalte ramuri laterale ale economiei. Între aceste ramuri laterale vom aminti de astă-dată: pomăritul, legumăritul și florăritul.

Cine a avut prilej de a visita cât de puțin satele săsești sau orașele, în cari ei își desfac produsele lor economice, s'a putut convinge ce poate face un econom sau o econoamă harnică, de oare-ce mai nu este zi de tîrg, în care ei să nu meargă cu căruțele încărcate la orașe, dar' nu tot cu bucate, ci mai cu seamă cu poame, legume sau flori, sau cu sîmînțele acestora, pe cari de multe-ori fac tot atîtea, dacă nu cumva și mai multe parale, ca pe câte un car de bucate.

Când am adus exemplul acesta înainte, nu am avut intențiune nici-decum să detrag din meritul și hărnicia economilor noștri, de prin comunele mai fruntașe și de prin apropierea orașelor, cari încă cultivă ramurile acelea economice pe o scară tot așa de estinsă ca și Sașii, din care causă acestia se și tem în comunele mestecate de concu-

țineți vite mai de soiu, că mîncă tot atîta nutreț ca și ceste proaste, dar' folos aduc mai mult. Folosiți gunoiul lor cum se cade, nu-l lăsați împrăștiat prin ogradă, ci îl duceți și-l împrăștiati pe locurile de bucate, că folos veți ave. — Puneți pomi pe toate rîpele, umpleți cu ei toate grădinile, că folos veți ave din munca voastră. Părăsiți beuturile bețive, că acele vă duc la sapă de lemn, că vă prădați averile, vă faceți de ris la lume și de păcate înaintea lui Dumnezeu. Din beție vin și certele cele multe și neînțelegerile, care se sfîrșesc cu bătăi, care umplu buzunarele doftorilor și a procatelor și umplu temnițele de oameni muncitori, ear' familiile lor rămân ca vai și amar de capul lor.

Și altele multe de aceste ne cetiră la urechiă în toată Dumineca și în toată sîrbătoarea, cât dela o vreme și cei mai rătăciți, prinseră a se pocăi. Ear' ca lucrul să meargă și mai cu spor, facea și d-lui chiar după-cum ne povățuia să facem noi.

Lipit pămîntului nu a fost nici când l-a adus Dumnezeu la noi, ce să zică omul,

rența alor noștri, ci am voit numai să arăt acelei mulțimi de economii, care încă stă în nepăsare, ce poate face lumina și știința, de care Sașii din vechime au avut mai multă parte ca ai noștri.

Când și economii noștri vor fi înzestrați pretutindena cu armele luminei și ale științei, sigur că nu-și vor mai vinde totdeauna vițelul de sub vacă, mielul de sub oaie, purcelul de sub scroafă, ci îi vor lăsa ca să crească mari, ca astfel să le crească și prețul lor.

Când economii noștri vor ști purta o economie mai înțeleaptă, sigur că nu vor mai cultiva în câmpurile lor numai grâu și cucuruz, ci vor mai cultiva și alte plante de preț și cu deosebire plantele de nutreț.

Când economii noștri vor ști prețui toate ramurile laterale ale economiei, sigur că nu-și vor mai lăsa grădinile lor pline de scăieți sau alte buruieni, ci vor cultiva în ele tot felul de pomi roditori, sigur că nici econoamele noastre nu-și vor mai da oușele, slănină sau paralele lor pe legumele, florile sau sîmînțele acestora — altora, ci le vor cultiva ele însele prin grădinile lor.

Unde mai rămîne pentru unii din economii noștri apoi industria domestică, precum împletitul cu nuiete, paie, papură, facerea unor unelte mai simple de lemn, cari încă s'ar pute deprinde mai cu seamă în serile cele lungi de iarnă și cari încă ar pute aduce câte ceva pentru economie, ear' pentru femeii torsul, țesutul și croitul, cu cari încă se pot cruța destule parale în decursul unui an întreg.

Fraților economii! Să mai lăsăm din datina »după-cum am pomenit« și să punem mai mare preț pe ramurile laterale ale economiei, dacă voim ca să o facem cât mai mare, mai avută și mai puternică, precum sînt și rîurile cele mari; să nu ne mai lăsăm economiile noastre tot în starea pârăușelor, cari odată pot să sece pe timpul căldurilor și al secetelor celor mari, chiar atunci când noi am ave mai multă lipsă de apă, cu care să ne putem stîmpăra și răcori setea și năduful de peste zi, de care foarte adese-ori suferim în vieța de toate zilele.

Ioan Georgescu.

dar' acum e bun bunilor și le-a pus toate în rînd de-ți e mai mare dragul să vezi. — Mai ântău și ântău se puse și făcî școala, vezi bine noi o făcurăm, numai d-lui ne povățui. Auzi, nici trei sute bune nu ne-a suit, și alte sate n'ar face-o nici cu o mie de argint. Dar' vezi că el cum făcî? Am cumpărat noi satul un pîr de pădure ca de 12 jugere cu 1000 de argint. D-lui a zis că ține de 60, adecă de 10 pentru d-sa și de 50 pentru școală.

După-ce am împărțit-o și am făcut-o delnițe, colo toamna târziu, apoi ne-a zis Oameni buni, haidați să aducem mai ântău și ântău de toate lemnele școlăi. Pentru cel-ce va fi bun de m'a asculta, fac de pomană o sfîntă slujbă, numai prescura să o aducă și vinul.

Și credeți că s'a tras careva! Feri Doamne!

În două zile lemnele școlăi fură aduse.

Ba era necaz că nu erau atîtea lemne câte cară se imbiară.

Prelegeri economice — în Seliște.

Primum următoarea *publicațiune*:

Comisiunea economică a comitatului Sibiiu va ține (aranja) cu ajutoarele primite dela înaltul minister reg. ung. de agricultură și cu binevoitorul concurs al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului« în comuna *Seliște*, în sala cea mare a școlii, în zilele indicate mai jos la orele 4^{1/2} - 5^{1/2} p. m. prelegeri pentru economi, cu următorul

PROGRAM :

Dl Demetriu Comșa :

1. Duminecă, în 28 Ianuarie a. c. st. n. »Despre prăsirea pomilor«.
2. Duminecă, în 4 Februarie a. c. st. n. »Despre cultura pomilor«.
3. Duminecă, în 11 Februarie a. c. st. n. »Despre culesul și păstrarea poamelor«.
4. Duminecă, în 18 Februarie a. c. st. n. »Despre întrebuițarea poamelor«.

Dl Romul Simu :

5. Duminecă, în 25 Februarie a. c. st. n. »Rentabilitatea stupăritului, regina, albinele lucrătoare și trântorii. Nutrirea și activitatea albinelor (faguri — miere). Coșnițele obișnuite (imobile). Stupina«.
6. Duminecă, în 4 Martie a. c. st. n. »Coșnițele mobile. Coșnițele mixte. Morburile și inimiciile albinelor. Recuizite de stupărit. Lucrări de primăvară în stupină«.

Dl Ioan de Preda :

7. Duminecă, în 11 Martie a. c. st. n. »Cultura sparangielului și a ciupercilor«.
8. Duminecă, în 18 Martie a. c. st. n. »Testamente și donații în cas de moarte«.
9. Duminecă, în 25 Martie a. c. st. n. »Contracte de moștenire și de susținere«.

Aceasta se aduce la cunoștința economilor din cercul Seliștei cu acel adaus, că e în interesul propriu a lua parte la aceste prelegeri în număr cât se poate de mare, cu-atât mai virtos, cu cât pentru participarea la prelegeri nu e a se plăti nimica.

Sibiiu, în 22 Ianuarie 1900.

Pentru comisiunea economică comitatensă :

Reissenberger,
președinte.

Dela Reuniunea economică — din Orăștie.

Sâmbăta trecută comitetul Reuniunii economice în Orăștie, a ținut ședință, participând: președintele *Dr. Mihu*, membrii *N. Vlad*, *I. Mihaiu*, *D. David*, *N. Mihăilă*, *C. Baicu*, *Iosif Indrieș*, secretarul *I. Moța* și cassarul *V. Orbonaș*.

Președintele *Dr. Mihu* a adus înainte scrisoarea băncii »*Ardeleana*« prin care aceasta pune la dispoziția Reuniunii economice *fundatiunea „Ardeleana“*, respective interesele ei. Când »*Ardeleana*« a împlinit 10 ani dela înființarea sa, a pus temeiul unui fond pentru o Reuniune economică ce s'ar înființa aici, fond în care se verse anual câte 1000 cor., până va fi de 10.000 cor. Acum fondul e de 5000 cor. și îl pune la dispoziție Reuniunii, având se rămână fondul în administrația »*Ardeleniei*«, și Reuniunea putând folosi numai interesele lui. Est-an îi pune la dispoziție 582 coroane.

S'a primit cu bucurie generosul ofert al »*Ardeleniei*« și i-se va aduce mulțumită în o scrisoare anume.

Din acesti bani comitetul a și hotărît a folosi o parte în scopuri cari să promoveze interesele Reuniunii și atragerea poporului pentru Reuniune.

Și anume în scopul încurajării *pomăritului*, va procura *altoi* de *meri* și *pădureți* deocamdată de vre-o 100 coroane și îi va împărți *gratuit între membrii sei, preferind pe țărani*.

A statorit mai departe *două premii de câte 10 coroane în aur*, pentru membri țărani, din ținutul Orăștiei, cari vor dovedi că au sădit de nou cel puțin câte 50 de altoi în grădinile lor în primăvara ce vine, — ear' un *premiu de 10 coroane în aur* pentru acea școală de pomi din ținut, în care se va lucra mai cu spor în primăvara ce vine.

A hotărît și înființarea *unei școlae proprii de pomi*, în care în primăvara asta va sădi deocamdată vre-o 1000 de pădureți și-i va altoi, pe care apoi îi va împărți la timpul seu gratuit membrilor sei.

Abonații la foaia Reuniunii, „Bunul Econom“, se socotesc și ei îndreptățiți la aceste favoruri, ca și membrii ajutători.

Din restul banilor hotărîți a se folosi, se vor procura semințe agronomice, mai ales semințe de plante de nutreț: *trifoiu, lufernă, napi*, dela firme recunoscute bune, și se vor da membrilor cu

preț redus, cu 10—20% mai ieftin de cum le-ar pute căpeta de aiurea.

În felul acesta își începe »Reuniunea economică la Orăștie«, lucrarea sa în folosul poporului plugar.

În ședințele viitoare va hotărî cum să le vină într'ajutor la procurarea mai ieftină de *mașini agricole*, și altele.

Rip.

Despre măiestrii.

XII.

Căldărăria. Căldarea este un vas, care nu poate lipsi mai dela nici o familie. Ba, cei avuți, au lipsă de mai multe căldări. Că le trebuie o căldărușă acasă pentru facerea mămăligei, altă căldărușă la ciobani la câmp, tot spre acel scop, apoi căldări de fert jintița, căldări de pârluit schimburile, căldări de fert mierea de prune (lictarul) și căldări de fert vinarsul. Putem zice, că un econom cu ceva prindere mai bună, are și câte 5 căldări. Ear' un sat de 100 de familii, să zicem că are numai 200 de căldări mari și mici, și să zicem că o căldare una cu alta face numai 6 coroane și eată că satul acela are numai în căldări băgați 1200 coroane. Arama din ele se facă chiar 600 coroane și alte 600 coroane tot rămân măiestrului pentru lucrul lui. Pe lângă aceasta ar mai fi să computăm și banii cei mulți ce-i face cu repararea căldărilor. Că ele stând tot pe foc, se găuresc dela o vreme. Petecul cel mai mic face o coroană. E bine, acestea le știm. Și mai știm un lucru: că adecă noi Românii avem foarte puțini căldărari, numai la cele orașe: Timișoara, Arad, Caransebeș, Lugoj, și doară câte unul-doi prin Sibiiu și Brașov. Dar' la sate, nici poveste! Ba nici în opide și la comunele mari nu avem căldărari. Toată munca noastră trebuie să meargă, și pe căldări, ca și pe câte toate, tot în pungă străină. Așa, vezi bine, nu-i nici o mirare dacă noi nu înaintăm în avere.

Ar fi timpul să ne gândim și la acest ram de industrie, să nu-l disprețuim, să nu ne uităm la aceea că vedem ici-colea Țigani ambulanți ce se ocupă cu căldărăritul, nu! De vor învăța copiii nostri căldăritul ori făuritul, ori hornă-

Din ziua aceea în fiecare dimineată făcea slujbă azi pentru unul, mâne pentru altul și prescuri în toată ziua îi veniau, ear' oamenii erau mângăiați că este cine, să se roage din toată inima lui Dumnezeu pentru păcatele lor.

Des de cu primăvară adună popa nost într'o zi tot satul cu săcuri și cioplirăm toate lemnele cele bune de lucru, ear' aschiile și crengile și capetele le cărarăm colo sub deal unde făcurăm cărămida pentru școală; cu acele am ars cărămida.

Apoi, în Dumineca Floriilor ne zise așa: Oameni buni, care câte mii de cărămizi vă făgăduiți să dați pe seama școlii? Eu unul — zise preotul — dau 10 mii, adecă prețul pentru făcutul lor, care face 20 fl., că lemne de ars avem destule. Pentru fiecare mie de cărămidă dată pe seama școlii, fac o sfântă slujbă să ne ferească Dumnezeu țarinele de ghiată.

— Și ce crezi om de omenie, câte mii de cărămizi s'au făcut pe astă cale? Peste 100 de mii! Drept că și satu-i mare, dar'

până 'n cel mai sărac, toți s'au dus la popa să-i scrie: scrie-mă domnule părinte, și pe mine cu o mie, eată 2 fl., și popa-i scria, și Țigani făceau cărămida. Și când fu gata, ne dete socoteala înaintea bisericii de toată groșița.

Mai întâiu ceti pe fiecare cât a dat, de-și auzi fiecare numele înaintea satului. Apoi — Țigani erau de față — spuse din fir în păr cam cât le-a dat lor? Și câte cărămizi au să ne dee în seamă? Și eși suma doară 108 de mii de cărămizi. La școală nu ne trebuia mai mult de jumătate, deci părintele căută în oraș cine-și face vre-o clădire și-i trebuiesc cărămizi? Și vëndu 60 de mii de cărămidă tot câte cu 12 fl. aci pe loc și odată ne puse pe masă un oroșan peste 7 sute bune. Cu aceia ne-am făcut școala ce-i ca una din cele dela oraș. Tot așa a făcut și biserica și casa parochială, fără gloabe, fără arunc pe popor, tot cu buna și cu frumosul, tot cu ruga lui Dumnezeu sfântul. Și am pus seamă: de când lucrăm pe seama bisericii și a școlii mai mult, lucrul nostru nu numai

că nu rămâne, dar' par'că sporește. Drept și mai drept că nu-i zi lăsată de Dumnezeu să nu facă popa nost slujbă. Dar' amu-i rău, că ni-l-au dus, și nu știu când ni-l-or mai slobozi.

— E, grăi celalalt, că dacă aveți dela Dumnezeu parte de un popă ca acela, ar trebui chiar la Papa dela Roma să mergeți pentru el, că acolo nime nu vă poate oprî să nu mergeți.

— Socoți doară că n'om merge? Numai să nu-l sloboadă cu buna, batem telegraful tocmai la Papa dela Roma.

— Ba vă duceți d-voastră cu capul acolo și spuneți gură cu gură ce-i și cum.

— Oare?

— Da zău așa! Că ori-cum, ce are omul de gând mai bine poate spune cu gura decât cu scrisoarea ori cu telegraful.

— Atunci așa o să facem.

Eu într'aceia, voină a ști că cine și de unde este acel preot brav, pentru care bunii

ritul, pentru aceea nu vor fi ei Țigani, ci tot Români vor rămâne, numai cât vor prinde stare, avere și cinste. Că știți zicala aceea: »Ce-i în lume mai de cinste?« — »Banul și omul cuminte!«

Măiestrii cuminte sînt oameni bănoși și cinștiți de toată lumea. Deci la măiestrii cu copiii! Chiar și cel-ce are moșie bunișoară se-și dea câte un copil-doi la măiestrii, ear' cel-ce n'are moșie — păcătuște de nu lasă fiilor sei câte o profesiune, câte o măiestrie. **I. P. R.**

ȘFATURI.

Care-i pământul cel mai potrivit pentru baraboi?

Putem zice că pentru baraboi e bun ori-care pământ, numai cât nu fie-care pământ e pe o formă de bun. Mai potrivit pentru ei este pământul cu patură productivă groasă, lutos-arinos, care nu are prea multă umezeală. Că dacă pământul e prea jilav, nu numai că baraboi au un gust mai puțin plăcut, dar nici nu rodesc destul de bine și se bolnăvesc, capătă pete negre și putrezesc. Pământurile arinoase sînt cele mai potrivite pentru ei, dacă nu sînt din cale afară uscate. Pământul îndesat, greu, nu le place; acolo se fac puțini și mici. Ca să avem baraboi frumoși și buni, trebuie să arăm din toamnă pământul afund, să-l gunoim peste iarnă și primăvara să-l arăm din nou. Numai cât baraboi puși în pământul gunoit proaspăt, sînt mai mult pentru vite, că sînt foarte mari și cam apătoși. Baraboi cultivați pentru mîncare, nu se cultivă în locul proaspăt gunoit, ci în loc bun, gunoit din alt an, unde am avut după gunoie cucuruz ori alte bucate. Acesta se ară din toamnă afund, ear' primăvara îl mai arăm odată, apoi punem baraboi. Dar' numai ei singuri, nu în cucuruz, cum fac unii.

Țesălatul cailor.

Pielea cailor este provăzută cu număr-oase găurele sau pori, prin cari es din trup materiile nefolositoare și sudoarea. Tot în piele se mai află și număr-oase ghinduri sau gălei, din cari se

lui poporeni stau gata să meargă chiar la Papa dela Roma, mă ridicai și întrebai:

— Rogu-te, bădicule, de unde ești dumneata?

El se uită lung la mine, se vadă de-s vrednic de încredere ori ba, și părându-i-se lucrul suspect îmi răspunse: Să fie cu iertăciune, dar' nici eu nu te cunosc pe d-ta și totuși nu te întreb de unde ești, așa — până ni-om cunoaște o leacă, nu-ți pot spune mai mult decât că sînt din Ardeal și-s Român.

Într'aceea răsună o fluierătură lungă, apoi una țivlitoare mai scurtă și trenul se opri. — Eram la Cluj. Acolo lume multă, învălmășeală mare, nu mi-am mai văzut consoții de călătorie.

Și îmi pare rău, că nu știu care este acel brav preot de care vorbea moșneagul lui poporean cu atâta fală și iubire!

Onoare lui, ori-cine ar fi! **I. P. R.**

revarsă peste aceea un fel de oleu, destinat a unge pielea și a o face moale și vinjoasă. Pielea apoi se reînnoște și ss despoaie tot mereu în formă de mă-treață sau pulbere solzoasă, care mereu trebuie delăturată prin țesală și perie. Dacă materiile numite ar rămâne alipite de piele, porii numiți s'ar' astupa și astfel sudoarea și uleul numit n'ar' pute străbate de ajuns la suprafață, prin ce pielea s'ar' învinjoșă și une-ori s'ar' pute bolnăvi cu trup cu tot. Pentru încunjurarea acestei îmbolnăviri nu este alt mijloc, decât țesălatul, periatul și spălatul cât mai des al cailor.

Potecovitul cailor.

Caii, cari nu stau la potcovit, trebuie provăzuți cu un căpăstru sau frâu de piele, care li-se pune în cap. La capetele zăbalelor, se trage prin cele două verigi un lanț ușor până lângă veriga din stînga, unde se începe capătul lanțului. Omul care apucă lanțul se așează la dreapta. Lanțul se ține la început slobod, ca să nu se facă calului nici o supărare prin acela, dar' îndată-ce calul ar începe a se smânci și a sări se trage apăsat de acela. Smâncirea aceasta fără veste pricinuește calului niște dureri atât de simțitoare, încât trăgînd a doua sau a treia-oară, el se poticnește și stă ca mielul. Tot așa se pot învăța și caii cari nu stau la încălecat.

Știri economice.

O nouă mină de cărbuni. În hotarul comunei *Inuri* (comitatul Alba-inferioară, pretura Vințul-de-jos) câțiva lucrători au aflat cărbuni de peatră, cari — după-cum se afirmă — întrec în calitate pe cei din minele dela Petroșeni. S'au făcut săpături de probă, din cari rezultă, că dealul comunei e stră-tăiat de întinse straturi de cărbuni.

Însoțirea de credit din Cut, despre care am dat veste, s'a înființat la stăruința dlui secretar al Reuniunii agricole din Sibiu, dl Victor Tordășianu, care a arătat într'o vorbire populară importanța acestor însoțiri. Numai decât s'au înscris 60 de membri, tot oameni frunțași ai comunei. Însoțirea și-a ales apoi următorii conducători:

Membri în direcțiune:

Dl Ioan Bitea, paroch, președinte; dl Ioan Dicu Decanu, învățător în pensiune, vicepreședinte; Clemente Vasilca, cassar; George Vasilca l. Gligor, Ioan Bria și Nicolau Galațe.

Membri în consiliul de supraveghere:

Dl Tit Liviu Albini, candidat de avocat, președinte; dl Voina Gusan, inv. dirigi., vicepreședinte; Ioan Mutu, Ilie Brote, primar; Vasile Bichia l. George; Ioan Dăianu l. Iosif; Nicolau Trifu l. Mărie; Vasiliu Dicu l. Gligor și Vasiliu Băthiu l. George.

După căldura cu care a fost primită vorbirea despre însoțirea »Raiffeisen«, — scrie corespondentul nostru, — se nădăjduște, că bravii Cuteni vor înființa și o tovărășie agricolă.

Învitare de abonament.

Cu numărul 1 din anul 1900 s'a început anul al VIII-lea al „**Foii Poporului**“.

Prin aceasta vestim că deja cu 31 Decembrie v. a încetat abonamentul la „**Foia Poporului**“ pe anul trecut. Iubiții cetitori sînt deci rugați a-și înoi cât mai curînd abonamentul. E de lipsă să știm, câte esemplare se tipărim și să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

Cei-ce au cetit „**Foia Poporului**“ și au avut-o în casă o știu prețul.

Ea a trăit și a lucrat din toată inima pentru țeranul român și tot astfel va lucra cu îndoit zel în anul viitor.

Rugăm pe onorații abonați, ca nu numai să se grăbească a trimite în curînd prețul de abonament, dar' să și spue tuturor, cu cari se întălnesc și dau în vorbă, ce este „**Foia Poporului**“, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-i îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, este și oea mai ieftină dintre foile românești.

Prețul va fi, ca și acum, anume:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 4 coroane
Pe o jum. de an 2 coroane.

Pentru România.

Pe un an întreg 10 lei.
Pe o jumătate de an 5 lei.

Pentru a pute ține bună rînduială, onorații abonați, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum li-s'a trimis deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub cari primese foaia, scris gata pe cupon, așa că trimițătorul nu are decât să-și scrie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.

Abonații noi sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Administrațiunea

„**Foii Poporului**“

ȘCOALA ROMÂNĂ.

Despre gimnastică.

Disertațiune cetită de Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița, în adunarea filială a Reuniunii inv. gr-cat. »Mariana«, ținută la 1 Octomvrie 1899 st. n. în comuna Bileag (comit. Bistrița-Năsăud).

(Urmare și fine).

La exerciarea tuturor acestora e neîncunjurat de lipsă a avè în vedere și nenorocirile ce ar avè să provină, de aceea totdeauna trebuie să fim precauți și cu băgare de seamă pentru a nu espune pericolului sănătatea sau chiar și vieața. Posibil că mulți vor zice, că gimnastica e făcută pentru copii; căci membrele indivizilor mai înaintați în etate sînt mai greoaie, slăbite și neacomodate pentru a face exerciții de gimnastică, sau că pentru a propune gimnastica avem lipsă de un arsenal întreg de aparate complicate și scumpe; apoi că școalele noastre n'au fonduri de unde să supoarte atâtea spese și nici susținătorii școalelor nu sînt în stare a jertfi atâția bani pentru niște lucruri atât de primitive după părerea altora.

Pentru a abate dela acel propus pe unii dintre acei indivizi, vom arăta numai atâta, că în școalele noastre populare nu este lipsă nici de exerciții grele și neacomodate instrucțiunii trupurilor fragede și nedeprinse, nici este lipsă imperativă de aparate, căci toate exercițiile gimnastice ce se propun și toate cunoștințele acestui studiu ce se propagă prin școala populară sînt foarte simple și ușoare, avînd de a se mărgini numai la cele mai elementare exerciții, adică la marșuri simple, la exerciții de ordine etc. pentru cari nu se recere nici un fel de aparat. Deci dar' în vedere să avem și acest studiu obligat, punînd pe el o mai mare însemnătate, căci efectul ce-l produce numai ușurare ne poate face în educațiune și instrucțiune desvoltînd generațiuni virtuose, morale și cu caracter.

Ce'e patru operațiuni fundamentale.

Patru modele de lecții de fond din Aritmetică.

Lucrate după planul »Treptelor formale.

Pentru bieniul II. (clasa a III-a elementară nedespărțită), de Iuliu Biron, învățător în Tievaniul-mare.

(Urmare).

B. Predarea noiei lecțiuni.

I. Claritatea. — Deducțiunea primă (cu fazele ei). a) Problema I.

1. Băgați tăblițele: 1, 2, 3! Scoateți acum caietele de aritmetică: 1, 2, 3! Veți scrie cu toții în caiete problema ce voiu dicta și scrie eu pe tablă!

»Un țeran s'a dus la țîrg cu 58 florini și a cumpărat o vacă cu 43 florini. Câți florini 'i-a mai rămas?»

— Cine știe să spună problema aceasta? Spune tu N! Câți florini a avut țeranul? (... 58 florini). Câți florini a dat el pe vacă? (... 43 florini). Dacă pe vacă a dat 43 florini, tot 58

florini mai are el? Are el mai mult ori mai puțin? (... are mai puțin). Cu cât are mai puțin? (... cu 43 florini). Ce lucrare trebuie să facem spre a afla câți florini 'i-a mai rămas țeranului? (... scădere).

1. V'a dat la toți același rezultat? Cei-ce au alt rezultat să corege, căci au greșit!

a) *Resolvarea mintală a problemei.*

— Să facem lucrarea aceasta mai ântăiu mintal. Câți numeri avem de scăzut? (... 58 și 43). Din ce este compus numărul 58? (... din zeci și unități). Câte unități are numărul 58? (... 8 unități). Și câte zeci? (... 5 zeci). Dar' numărul 43 din ce este compus? (... tot din zeci și unități). Din câte unități este compus numărul 43? (... din 3 unități). Și din câte zeci? (... din 4 zeci). Câte unități am zis noi că rămân, dacă luăm 3 unități din 8 unități? (... 5 unități). Câte zeci am zis noi că rămân, dacă luăm 4 zeci din 5 zeci? (... 1 zece). Câte fac 1 zece și cu 5 unități? (... 15). Câți florini mai rămân dar', dacă luăm 43 florini din 58 florini? (... 15 florini). Câți florini 'i-a mai rămas țeranului după-ce a cumpărat vaca? (... 15 florini). Ce fel de numeri sînt 58 florini și 43 florini, pe cari 'i-am scăzut noi? (... numeri de același fel).

Notă. Scăderea mintală se poate face începînd și cu zeci, dar' este de recomandat scăderea mintală începînd cu unitățile, fiindcă aceasta se apropie de scăderea scrisă.

(Va urma.)

Adunare învățătorească.

Despărțământul Arieșului a Reuniunii învățătorilor din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș a ținut adunarea sa generală în Varfalău a 3-a zi de sf. sîrbători ale Crăciunului, în 8 Ianuarie a. c.

La 12 ore, după serviciul divin celebrat de on. domn Al. Gaja, paroch în Șomfalău și adm. Varfalăului, a urmat ședința în localul școlii.

Prezenți: S. Nicoară (Luna-de-Arieș), I. Covrig (Ghiriș), B. Crișan, preot-învățător (Bagin); S. Giurgiu (Dumbrău), G. Stoica (Veresmort), T. Suci (Ciugudiul-inferior), E. Mazăre (Luna), N. Veresmortean (Inoc), R. Șandru (Varfalău) și M. Găzdac (Poiana-Arieșului). Ca oaspeți am salutat pe on. domn Al. Gaja, paroch. I. Dicu, A. Gaja, studenți de a VIII-a cl. gimnasială și număr os popor.

Îmi pare rău, că din onor. domni parochi nu mai am de înregistrat pe nimeni. Ca directori școlari numai bine nu fac, că absentează dela adunări.

Încărunțitul în ale dăscălimei, vrednicul președinte dl S. Nicoară deschide adunarea prin o vorbire măduoasă și instructivă.

După-ce urmează prelegerea practică »Desvoltarea numărului 4«, de învățătorul local dl R. Șandru și disertațiunea »Insemnătatea bibliotecelor populare«, de S. Nicoară.

În comisiunea cenzurătoare pentru ambele se aleg G. Stoica, N. Veresmor-

tean și M. Găzdac. Atât prelegerea, cât și disertațiunea și mai ales aceasta din urmă să declară de bune și autorilor li-se votează mulțumită protocolară.

Zelosul notar al despărțământului dl I. Covrig între altele raportează, la recercarea inspectoratului, unii ȘȘ-i din »Tanitók háza«, adică statutul fondului de ajutor pentru învățători și pruncii lor. Se ia spre știință. Disertați se însinuă R. Șandru și M. Găzdac. Prelegere practică va avè să țină T. Suci. Raportor se alege subscrisul.

După-ce s'a eshauriat programul ne întrunirăm la masa ospitală a învățătorului local Romul Șandru.

Și ca dela toate mesele, așa nici de aici n'au lipsit toastele. Așa S. Nicaară a toastat pentru prosperarea Reuniunii în direcțiunea idealului său, apoi pentru Ilustritatea Sa I. Moldovan, prep. cap. în Blaj, susținătorul acestei școlii și apoi pentru membrii tineri în cariera dăscălească. I. Covrig pentru președinte, și pentru oaspeți. A mai toastat M. Găzdac, ca cel mai tînăr în sinul despărțământului, pentru cei mai bătrâni. I. Dicu pentru viitorul poporului ș. a. Printre toastele răsunau plăcute doine. Dar' cu asta nu s'a sfîrșit.

Ne aștepta balul, adică petrecerea populară — n'ar strica de altă-dată și ceva producțiuni — care cu dragă inimă fu îmbrățișat de noi, în vederea scopului său. Venitul — care fu de altfel numai 9 coroane — avea destinațiunea de a forma fondul bibliotecii populare din loc. Aici ne-am petrecut până dimineața.

Varfălăenii și Rachișenii, aceste 2 comune situate nu departe de Turda pe malul drept al Arieșului își au aceeași școală. Sînt oameni iubitori de cultură și înaintare, dovadă că biserica și școala cât am fost acolo erau pline, ascultînd cu interes la vorbele și sfătuirile conducătorilor sei. Bucuria și fericirea se vedea pe fețele tuturor și inima ni-se umplu de bucurie la manifestarea puterii de vieață și iubire a poporului nostru.

Dovadă despre interesul și jertfear lor, că la propunerea subscrisului de a face contribuiri generale pentru lipsele despărț. Reuniunii noastre, s'au grăbit a se înscrie cu obolul lor următorii: Ioan Bereșiu, prop. 1 cor.; Ioan Deac, prop. 1 cor.; Ioan Iacob 40 bani; G. Stanciu, gend. 1 cor.; Gavril Pop I. Toma 1 cor.; I. Moldovan jun. 30 bani; Teodor Pop, P. Moldovan, I. Nechită, T. Moldovan, G. Măgurean, T. Măgurean, A. Șerban, I. Rațiu, E. Moldovan, Victoria Șandru, școl., Maria Șandru n. Oprea, Sia Măgurean, câte 20 bani; suma: 7 coroane și 10 bani. Cărora mă grăbesc și pe astă cale, în numele desp. Arieș a le mulțumii pentru spriginul dat, rugînd pe D-zeu să le răsplătească însutit și înmiit aceste dăruiri.

Însă cu șfială, trebuie să privim la acest popor, căci limba și portul moștenit dela mamele noastre părea uitat și părăsit de ei; de altcum socoata e, că $\frac{2}{3}$ din populațiunea Varfalăului sînt Maghiari.

De abia în ziua următoare ne-am depărtat în trăsuri puse gratis la dispozițiunea noastră, ducînd scumpe impresiuni și aduceri aminte.

La revedere în Ciugudiul-infer. la Dumineca Tomei.

Michail I. Găzdac,
învățător.

Răvașul școalei.

Drept de voluntariat învățătorilor. Dieta germană a votat o lege care dă învățătorilor dreptul de voluntariat pe un an. Până acum aveau să servească în fiecare an câte 10 săptămâni.

Post de învățător. În urma pensionării a devenit vacant postul de învățător la școala gr.-cat. din *Catina*. Termin de concurs 15 Februarie st. n.

CRONICĂ.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. Ni-se scrie: Numai bucura ne putem aflând de frumosul obicei ce Reuniunea sodalilor români din loc 'l-a acceptat de a ține în fiecare lună câte o ședință literară în care membrii se prezintă cu cetiri, declamări, cântări și operate, lucruri cari numai spre înaintare le servesc. Convenirea de ieri, Joi seara, ne-a dat o vie dovadă, că membrii acestei reuniuni sunt dornici de progres și se nisuesc a câștiga — reuniunii lor — locul de onoare între celelalte reuniuni. Programul ședinței bine stabilit și variat. Sala era așa zicând ticsită de membri și onorațori. Președintele, dl *Victor Tordășianu* în cuvântul de deschidere face o reprimă asupra lucrurilor petrecute dela ultima ședință. Amintește despre darurile de Crăciun și roagă pe fiecare membru să fie milostiv față de săraci. Au urmat apoi declamările rînd pe rînd. S'au produs cu declamări d-nii: *Victor Giuguță*, *Ioan Borcia*, *Ioan Panfilie*, și d-șoarele *Elena Mohan*, *Paraschiva Buzdughină* și *Elena Grindean*. Toți și toate și-au achitat datorința într'un mod vrednic de laudă.

Mult a plăcut cântarea »Noaptea pe lună«, executată de dl *Valeriu Grindean*, precum și romanța »Dorul«, cântată de tenoristul *Nicolau Ișan*. Ambii acești d-ni au o voce melodiosă de tenor. Drăguț ne-a delectat d-șoara *Eugenia Grecu* prin esecutarea la pian a mai multor cântece românești. Lăudată să fie!
Cum-că.

Demonstrație anti-maghiară în Fiume. Luni seara studenți italieni și croați au huiduit pe un măscărici îmbrăcat în costum de *csikos maghiar* și 'l-au alungat până în restaurantul »Coroana«. Acolo au spart ferestrele și au bătut pe câțiva tipografi maghiari, cari luaseră în apărare pe *csikos-ul*.

Cas de moarte. Adânc întristați aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea scumpa noastră mamă, soră, fiică și cumnată *Paraschiva v. d. Ioan Hulpuș născ. Bobeș*, comerciantă, după îndelungate suferințe, fiind împărțită cu Sfintele Taine, a adormit în Domnul, Joi, în 13/25 Ianuarie a. c., la 10 ore a. m., în al 34-lea an al etății. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor așeza spre vecinică odihnă, Duminecă, în 16/28 Ianuarie 1900, la 1 oră p. m., în cimiterul bisericii gr.-cat. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Alămor, în 14/26 Ianuarie 1900. *George Bobeș*, *Nicolae Bobeș*, *Alexandru Bobeș*, ca frați; *Maria Bobeș m.* Chidu, v. d. *Elena Bobeș m.* Morariu, *Elisabeta Bobeș m.* Blöser, ca surori; *Samoilă Hulpuș*, *Rachila Hulpuș*, ca socri; *Maria Hulpuș*, ca cumnată; *Maria Hulpuș m.* Neamțu, *George Hulpuș*, *Corneliu Hulpuș* și *Ioan Hulpuș*, ca fii și fiice; *Ioan Neamțu*, ca ginere.

La „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu” s'au mai înscris: *Elena V. Chirca*; *George Moldo-*

vean, econ.; *Nicolae Roșca*, măcelar; *Maria N. Roșca n. Țarca*; *Nicolae Murășan*, econ.; *Ana N. Murășan*; *Toma Joandrea*, econ.; *Ioana Schneider*; v. d. *Paraschiva Vintilă*; *Petru Stoica* (Recoiceanu); *Alexandru Nemeș sen.*, măiestru faur; *Salomia P. Avrigean*.

Moarte năpraznică. *Nicolae Ursulescu* din *Belinț*, în etate de 41 ani, *Vineri* a fost călcat și ucis de tramvaiul electric din *Timișoara* în apropiere de palatul procuraturii. Nenorocitul era surd și astfel n'a auzit semnalul.

Gelozie ucigașă. *Floarea Hinda* din *Borovicz* era cea mai frumoasă fată din sat; avea mire pe un flăcău voinic, dar' gelos grozav. Zilele trecute fiindcă *Floarea* prea bucuroasă juca cu ceilalți flăcăi, mirele ei a ucis-o în sala de joc, înfigându-i un cuțit în inimă.

Princesa Maria. În 19 Ianuarie s'a săvârșit în castelul dela *Friedenstein* botezul nou-născutei princese a României, căreia 'i-s'a dat numele *Maria*.

Cale ferată în Munții-Apuseni. Precum se vestește din locuri competente, linia ferată *Alba-Iulia—Zlatna* se va prelungi până la *Roșia-montană*. Fostul ministru *Lukács Béla*, concesionarul vicinalei *Alba-Iulia—Zlatna*, plănuiește de mult deja prelungirea. Impedimentele erau numai paralele.

A apărut a treia ilustrată Iancu! Reprezintă actul solemn al ceremonialului funebrel dela înmormântarea marelui erou. E foarte reușită, scenă, care merită să o privească fiecare Român.

Ninsoare în Bosfor. Se scrie din *Constantinopol*, că atât în partea europeană, cât și în cea dinspre *Asia* a *Bosforului* a nins foarte mult. Ninsoare în *Bosfor* e raritate mare.

O nouă foaie umoristică a început să apară la Arad. Se numește »*Veselia*«. Redactor și proprietar e dl *Emanuil Măglașiu*. »*Veselia*« apare în fiecare Duminecă, ilustrată, și costă 8 coroane pe an.

Dl Mateiu Tomaiaga, a fost numit cancelist la pretura cercuală din *Săliște*. Numirea a făcut bună impresiune, și pentru-că s'a numit un Român, și pentru-că dl *Tomaiaga* de 12 ani a servit cercul pretoral al *Săliștei*.

Din profetiile lui Falb. Pentru luna *Februarie* Falb face următoarea profetie: Conform experienței de un lung șir de ani, luna *Februarie* e cea mai uscată lună în *Europa-medie*. Această caracteristică 'și-o menține și *Februarul* anului curent. În privința temperaturii se împarte în două categorii: în prima jumătate a lunii gradul temperaturii va fi aproape de mijlociu, eventual peste mijlociu, ear' în a doua jumătate scade mult sub mijlociu. În zilele ultime, când efectul zilelor critice din *Martie* se arată deja, va urma adevărată resmiriță tempestatică.

Reuniunea „Andreiană” a meseriașilor din *Sebeș* și jur își va ține adunarea generală Duminecă, 30 Ianuarie (11 Februarie) 1900, la orele 2 p. m. în localul școalei române din *Sebeșul-săsesc*, cu următorul:

Program: 1. Deschiderea adunării prin președinte. — 2. Apelul nominal și statorirea membrilor prezenți. — 3. Raportul comitetului despre activitatea sa dela înființarea Reuniunii până la adunarea prezentă. — 4. Raportul cassarului, și al bibliotecarului. — 5. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru censura-

rea acestor rapoarte. — 6. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri noi. — 7. Statorirea bugetului pro 1900. — 8. Raportul comisiunilor de sub p. 5 și 6. — 9. Eventuale propuneri. — 10. Alegerea alor 3 membri pentru verificarea protocolului adunării generale și închiderea adunării.

La această adunare generală se invită membrii ordinari, ajutători și toți binevoitorii și spriginitorii Reuniunii.

Din ședința comitetului Reuniunii meseriașilor din *Sebeș* și jur »*Andreiana*« ținută la 12/24 Ianuarie 1900.

Z. Murășan,
președinte.

Ioan Pavel,
secretar.

Din Filea-de-jos ni-se scrie: În nr. 1 al mult prețuitei »*Foaia Poporului*« la »*Cronică*«, un om nesocotit laudă pe *Kovács Ferencz*, notarul din *Filea-de-jos*. E adevărat că el a sfătuit pe oameni să iee arînda cărcîmei, dar' nu ca să scoată pe oameni din ghiarile *Jidanului*, ci ca să tragă și el folos din venitul cărcîmei. Dacă nu-i așa, apoi pentru-ce a luat protocol cu *Filenii* înainte de licitarea acisului de vin și carne? »*Fruntașul*« din *Filea* nu știe cine e notarul? El a făcut și lucruri de acelea, cari nu-s de loc vrednice de laudă. Sau poate îl laudă pentru-că nu dă foile românești abonate de țărani, ci le nimicește și le spune că până va fi el notar »*muszaj*« se cetească oamenii din *notariatul lui numai foaia din Pesta*. Întreba corespondentul pe *Vasile Popa* din *Șutu*, că nu e așa?

Nenorocire. Din *Vamos-Odriheiu* ni-se scrie: În ziua de 10/22 Ianuarie un om din *Vamos-Odriheiu* anume *Ioan Suci*, econom, s'a dus la pădure după lemne. Din întâmplare niște *Unguri* tăiau lemne dinsus de el, și n'au strigat când a căzut copaciul. *Suci* a fost dedesupt și a căzut pe el și îndată a rămas mort, spărgându-i-se capul și eșindu-i creierii. A rămas biata femeie văduvă cu 4 copii mici orfani.

Coman Floașu, comerciant.

Alegere liberă. Din *Parța* (lângă *Timișoara*) ni-se scrie: În 20 Ianuarie n. 1900, s'a făcut alegerea antistiei comunale în comuna noastră *Parța*. Cu drept pot mărturisi, că comuna noastră o astfel de alegere frumoasă și spre mulțumirea tuturor n'a mai văzut. Dl protopret cercual *Prepeliczay*, a făcut alegerea spre mulțumirea întregii comune. Comuna noastră este amestecată, majoritatea Români, apoi *Nemți* și foarte puțini *Sârbi*. Până acum ni-s'a pus cu sila de primar un *Serb*, pe care mai nici *Sârbii* nu-l prea aveau la inimă. Acum dl *Prepeliczay* n'a făcut ca *fibrerii* înaintași lui, ci a candidat după dorința poporului și pe *Simion Bulzu*, dorit și de străini a ocupa acest post. A eșit apoi în uliță în mijlocul oamenilor și cu aclamațiune a săvârșit întreaga alegere. Cu fețele pline de bucurie și cu inima și gândul la *D-zeu* ne-am depărtat dela casa comună, văzînd că am putut alege pe cine am dorit. *Un abonent*.

Pădurar ucigaș. Locuitorii *Moise Nicolae Radu* și *Iosif Rozarea* din *Tohanul-vechiu* mergînd Luni la pădure după găteje uscate, au fost opriți și bătuți de pădurarul sas din *Vulcan Eltz Martin*. Nefiindu-i de ajuns sudalmele și bătăile peste cap cu pumnul, pădurarul a țintit asupra lui *Moise N. Radu* și 'l-a împușcat dela distanță de vre-o 6 pași.

Dr. Teodor Sârcea, originar din *Toplița-română*, este numit medic cercual în cercul de sus și de jos al *Bârsei*. Dl *Sârcea* își ocupă postul 1 la *Februarie*.

Scoală de cadeți în Sighișoara. În adunarea ultimă a reprezentanței orașului Sighișoara s'a discutat asupra scriptei comandantului de corp din Sibiu, prin care se pune în vedere, că școala de cadeți din Sibiu se va strămuta eventual la Sighișoara. Spre acest scop orașul ar avea să clădească edificiile necesare în cari să aibă loc 2 oficeri, 170 elevi, 9 suboficeri și 4 soldați de serviciu. Cealalți oficeri vor lua cuartir în locuințe private. Reprezentanța orașenească a hotărât a se răspunde comandantului, că în cazul când școala de cadeți ar fi să se strămute acolo, orașul va da locul și va clădi edificiile necesare.

None prigoniri. După cum aflăm din *Schite* dl **Ioan Banciu** a fost citat la pretura în cauza conductului cu torțe aranjat în onoarea dlui **Dr. N. Comșa**. Semn de nouă prigoniri.

Virstă înaintată. Alaltăieri după amezai a fost înmormântată în Timișoara văduva Rozalia Pollák n. Steiner moartă la virstă de 103 ani.

Bătaie la mormânt. În Rákoskeresztúr la înmormântarea unui anume Perl Gyula rudeniile au primit cu injurături pe fiul desmoștenit al răposatului, care încă voia să fie de față la înmormântare. Din aceasta s'a încins la mormântul răposatului o scârboasă bătaie între nemotenii.

Dar bisericeii. Economul din *Doboca* Pop Ioan lui Simion a cumpărat o »evanghelie« legată, foarte frumoasă, cu litere latine în preț de 15 fl., pe seama bisericeii gr.-cat. din loc. Pentru fapta nobilă, care de sine se laudă, îi aduc mulțumită în numele întregii comune bisericesti. *Doboca*, 24 Ian. st. n. 1900.

Vasile Morar,
învățător.

Petreceri. Petrecere cu joc se va aranja de inteligența română din Vingar, Duminecă, în 30 Ianuarie (11 Februarie) a. c., în școala română ort. Venitul curat e menit pentru »biblioteca școlară«. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare de persoană 1 coroană.

— În comuna *Corbu* de vre-o 5 ani se face pe la Bobotează totdeauna, câte odată și cu alte ocaziuni, câte o petrecere populară în folosul școlii române gr.-cat. din loc și totdeauna cu o reușită foarte bună. Petrecerea ținută în acest an în 18 Ianuarie a întrecut pe toate, fiindcă și-a petrecut poporul cu o voce de tot mare în o ordine și înțelegere foarte bună. În decursul petrecerii a făcut multă bucurie și învățătorul local cu copiii de școală, cari s'au produs cu câteva dialoguri și trialoguri. În ziua următoare s'a ținut petrecerea aranjatorilor, însoțiți de unii cari nu ușor s'au putut despărți de o petrecere așa veselă și bine aranjată. Această petrecere cei de față au numit-o a cititorilor. Petrecerea a avut un rezultat material bun. Din vre-o 86 coroane intrate scoțând spesele făcute, a rămas venit curat de peste 48 coroane, ce se adaugă la capitalul școlii. Această bună reușită a tuturor petrecerilor și cu deosebire aceasta din a. c. 18 Ianuarie se atribuie după a mea părere mai mult bunei înțelegeri între preot, învățător și senatul școlar. Decorațiunea salei a fost foarte frumoasă făcută cu cetină de brad verde, cu mulțime de lumini, lampioane, tablouri și oglinzi, cum poporul țeran nici nu a mai văzut, dar' după puțină uimire auzind musica s'a însuflețit peste măsură și s'a avântat la joc. *Chematul.*

Reuniunea de cântări a plugarilor români din *Somcuta-mare* invită la pe-

trecearea restrînsă, cu joc, ce se va aranja la 4 Februarie st. n. în sala școlii române. Prețul intrării: 1 coroană pentru persoană. Jumătate din venitul curat e a fondului Reuniunii; eară jumătate a fondului școlii confesionale române. Începutul petrecerii la 6 ore seara. La 12 ore din noapte, cină comună frățească, după datina românească — chiorană. Ca muzicanți sînt angajați erezii regretatului Ioan Rațiu alias »Nuțiu«. Printre paușă, coriștii plugari vor debuta cu cântece.

Corpul didactic dela școala fundațională elem. de băieți și fetițe din Năsăud, invită la »petrecerea cu joc pentru copii«, ce se va ține în 3 Februarie st. n., în sala de gimnastică dela gimnasiu. Începutul la 5 ore p. m. Prețul intrării de persoană 1 coroană. Pentru copii și studenți 40 fileri.

Venitul acestei petreceri este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela această școală: cu vestimente, cărți, recușite de scris, material pentru lucrul de mână etc.

Suprasolviri, eventual oferte marimonioase se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Anunț. Ca să poată ajunge scrierile mele »Novele și Schițe« mai cu înlesnire în mâinile poporului nostru — pentru care sînt menite — m'am decis a le reduce prețul la jumătate. Așa ambele broșuri (I și II.) cari se estind pe 9½ coale ti-ărite și conțin 7 nuvele, le dau numai cu 1 coroană și 20 bani (în România cu 2 franci). Sper deci, că pe această cale mă voi bucura de abonamente mai numeroase.

Ioan Pop Reteganul,
Sibiu, Quergasse 15.

NB. Celelalte foi românești sînt rugate a reproduce barem câte-odată acest anunț.

I. P. R.

DIN LUME.

Răsboiul în Africa-de-meză-zi.

În sfîrșit au sosit știri despre rezultatul luptelor dincolo de riul Tugela. *Burii au învins de nou.* Englezii au fost rău bătuti într'o luptă mare, la dealul *Spions-Kop*, perzînd la 3000 de morți și răniți. În urma acesteia generalul *Warren* s'a retras peste Tugela.

Parlamentul Angliei.

Parlamentul dietei Angliei a fost deschis în 30 l. c. În vorbirea de deschidere regina a zis, că trebuie continuat răsboiul. S'au început apoi disputele. *Campbell-Bannerman* din opoziție declară, că opoziția e pentru continuarea răsboiului, ca să se apere integritatea imperiului, dar' critică aspru guvernul, imputându-i că nu și-a câștigat cunoștințe despre armările *Burilor* și că a tratat mașter pe *Olanzii loiali* din țeara Cap. Au mai vorbit *Pretyman* și *Balfour* (guvernamentali). Acest din urmă a pus pe tapet chestia urgentă: ce este de făcut? Discuția continuă.

Partidul irlandez a decis se facă un amendament, în care declară că află de sosind timpul, ca să se pună capăt răsboiului nedrept, recunoscîndu-se independența statelor *Transvaal* și *Orange*.

Lovitură de stat în China.

E fapt adevărat că în palatul din *Peking* s'a comis o lovitură de stat. Depeșele mai noue anunță, că împăratul Chinei *Kvang-Su* s'a ucis, după-ce și-a denumit prin decret pe urmașul seu. Noul împărat este un fiu minorean al prințului *Tuano* și va fi proclamat de împărat în 5 Februarie c. sub numele de *Chi-Huong*.

Lumea însă crede, că împăratul va fi abzis silit și poate va fi fost deja omo-

rit. Aceasta e posibil, cunoscînd rolul și natura intrigantă a văduvei împărătesse, *Cu-Hsi*. Împăratul era pentru reforme, ear' împărăteasa conservativă. Fiecare își avea partidul seu la palat. Se vede că acum a învins împărăteasa și astfel a urmat lovitura de stat. Partidul împărătesei e spriginit de Rusia, care dimpreună cu Franția nu sînt contrare la schimbarea de tron, pe când ambasadorul englez a fost surprins foarte neplăcut. E temere, că Rusia și Franția vor submina toată influența Angliei în China.

Agencia *Reuter*, are informație din *Peking*, că lovitura de stat nu va provoca turburări în China. Puterile esterne nu se vor amesteca în afacere. Influența Japoniei la curtea din *Peking* e în creștere.

RIS.

Nu vrea să-î rămână dator.

Era cătră primăvară. Apele crescuse, căci se ducea gheața. Un călător care avea niște afaceri grabnice veni la malul unei ape peste care se trecea cu luntrea și silea pe luntraș cu tot dinadinsul să-l treacă peste apă că-î va plăti înzecit. Luntrașul se învoi, dar' cu condiția să-î dea plata înainte. Pentru-ce să-î plătesc înainte? — zise călătorul, — Trece-mă dincolo și-ți plătesc omenește. »Nu-î așa«, — zise luntrașul, — ci plătește-mi înainte. Primejdia e mare, se poate să ne înecăm și apoi eu nu aş vrea să-îmi rămân dator.

POSTA REDACȚIEI

V. S. în Vașcău. Se dă. Rugăm însă trimiterea de porto pe an 1 coroană 4 bani și corespondențe, informații etc.

D. A. în Vasiova. Vom publica, dar' numai dacă veți purta d-voastră spesele clișeele, ceea-ce face cam 24 coroane (2 clișee). Trimiteți banii și fotografiile.

Al. L. M. în Iclânzul. Rău faci că schimbi și »întocmești« poeziile populare. Astfel schimbate nu mai sînt originale și noi publicăm culese neschimbate din gura poporului. — Învățătorul nu poate ocupa posturi comunale, nu poate fi deci nici colector; e incompatibil.

I. J. în Zerv. Problemele nu sînt pentru popor.

Amatorul dreptății în P. Blajul va ști despre afacere. Prin urmare e de prisos să mai publicăm, căci publicarea tot numai scopul acesta îl are. Faceți mai departe arătări.

Abonentului nr. 3193. N'ar fi cu sfat să publicăm afacerea, știi, pentru judecatorie. B. este brav Român.

I. T. în Putna. Întreabă cele-ce ne întrebă pe noi, pe duhovnicul d-tale.

L. P. în B. Șasa. S'a publicat o glumă de felul ce ne-ai trimis.

R. R. în Băt. Noi credem că vor fi bune. Cereți un preț-curent (program) dela firmă, care îl capeți în cinste.

Abonentului nr. 271. Adresează-te la ministrul de agricultură.

Clemente Vasilca, Cut. Restaiți 2 coroane pe anul acesta.

Ioan Mușu, Cut. Pe anul trecut restaiți 2 coroane pe a. c. 4 coroane.

Vasile Runca, Reșița. D-ta ai avut bun pe a. c. 2 coroane, acum ni-ai trimis 2 coroane 50 bani, deci ești plătit pe întreg anul și și-se trimite 1 es. Căl. pop.

Iuliu Birou, Cacova. Pentru colectarea a 5 abonenți nu se poate da »Foaia Poporului« gratis, pentru 10 — da.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltes.**
Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

Nr. 1203 1899
prim. com.

[8] 1-1

Publicațiune.

Din partea subscrisei primării comunale se face cunoscut, cumcă în 14 Februarie st. n. 1900, la 2 ore după amiază, se va da prin licitațiune publică minuendă, care se va ține în cancelaria comună din Veștem, clădirea — prin anectare la edificiul existent al cancelariei comunale — încă a unor odăi spre mărirea cancelariei.

Prețul strigărei se fixează după planul de clădire și preliminarul speselor cu 1050 fl. v. a.

Doritorii de a licita sînt deobligați a depune 5% dela prețul strigărei, ca vadiu.

Planul și preliminarul de spese se pot privi în orele oficioase la cancelaria subscrișului oficiu.

Veștem, în 29 Ianuarie 1900.

Primăria comună:

I. Bozdoc, Ieronim Spornic,
primar. notar.

Văduv,

fără copii, 45 ani, cu poziție frumoasă și sigură în viața publică, domiciliat într'un oraș plăcut din Banat, sănătos și cu exterior plăcut, caută pe calea aceasta o soție de etate potrivită, fată sau văduvă. Ar preferi una dela sat, modestă, bine educată și econoamă bună. Zestre, dacă este, e binevenită, dar' nu se cere. Oferte serioase, cu fotografii, care se returnează, — se se adreseze administrațiunei acestei foi, sub „Căsnicie plăcută“. Discreția garantată.

[7] 1-2

✦ Cu preț redus! ✦

Se află de vînzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Branzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu“ în Pitești.

Prețul redus dela 2 cor. la 1 cor.

Pentru porto postal încă 10 bani mai mult.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 50 bani.

Librăria „Tipografiei“,
Sibiu, soc. pe acțiuni.

Spre binevoitoare atențiune!

Numai pentru a răsturna preocupăția, ce — durere — există în anumite cercuri ale p. t. publicului față cu berea noastră

„Transsylvania“,

ne-am luat voe a cere opinia unui chemiciu, cunoscut e minet și demă de încredere, și anume a dlui Paul Schiller (proprietar al unui laboratoriu special pentru fabricări de spirtuoase) în Viena, VIII, strada Lerchenfelder nr. 62, și aceea în pasajul final sună precum urmează:

„Trebuie deci să declar proba din berea „Transsylvania“ a D-Voastre, care în privința caracterului stă foarte aproape de berile de »Pilsen«, drept product foarte bine fert și astfel plăcut și de gust bun, și de durabilitate bună, prin ce întru nimic nu stă înapoia berilor din cele mai renumite bererii.

Viena, la 11 Ianuarie 1900.

Aducînd aceasta la binevoitoarea cunoștință, ne luăm voe a atrage atențiunea on. public la faptul, că berea noastră „Transsylvania“ atât cea albă cât și cea neagră, se află totdeauna proaspătă și în l. calitate în aproape toate restaurantele și cafenelele, cum și aproape în toate prăvăliile.

Cu distinsă stimă

Prima bererie ardeleană cu vapori
a erezilor Ioan Habermann.

[6] 2-3

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele

Pachete-Kathreiner!

Nici odată însă deschis ori în pachete imitate cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner este cel mai gustos, unic sănătos și tot odată cel mai ieftin surogat la cafeaua de boane.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner se bea în sute de mii de familii cu plăcere și succes crescînd.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner suplinește în modul cel mai bun cafeaua de boana acolo, unde din considerații sanitare aceasta e oprita de medici.

Z. rumänisch IIIb.

[1] 2-10

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privind-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerțiu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (în comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

[8] 28 -

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

CAMPHOR-EIS

(de Chesebrough, Manufacturing Co., în New-York).

Medicament probat de casă în contra roșetei la față, la mâni și în contra gădiliturei uscate. Prețul unei doze 80 bani (40 cr.)

Espedare zilnică cu posta.

Deposit: În apoteca lui CAROL MÜLLER în SIBIU, Piața mare nr. 10, în palatul Br. Brukenthal. [58] 10-20

JULIUS ERÖS,

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.— până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	> 9.— > 20 >
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	> 18.— > 30 >
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	> 24.— > 70 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	> 40.— > 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină	> 4.— > 6 >
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	> 10.— > 30 >
Oroloaje cu pendul vieneză cu ponduri	> 28.— > 70 >
Oroloaje de părete, diferite modele	> 4.— > 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	> 12.— > 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	> 18.— > 60 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul	> 4.— > 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil	> 12.— > 52 >
Inele de aur cu briliant veritabil	> 24.— > 300 >
Inele de aur cu briliant imitat	> 7.— > 12 >
Cercei de aur de tot felul	> 4.— > 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil	> 13.— > 80 >
Cercei de aur cu briliant veritabil	> 46.— > 500 >
Cercei de aur cu briliant imitat	> 7.— > 12 >
Brățare de aur de tot felul	> 20.— > 40 >
Broșe de aur de tot felul	> 12.— > 40 >
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	> 2.— > 8 >
Cercei și inele de argint	> 1.60 > 4 >
Brățare și broșe de argint	> 1.60 > 10 >

Juacre de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigăre, tacâmuri, obibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comenzile le efectueșc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se eșecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

[44] 19-52

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).